
AZ MTA REGIONÁLIS TUDOMÁNYOS BIZOTTSÁG HÍREI

A „REGIONÁLIS FELSŐOKTATÁS 2000” CÍMŰ KONFERENCIA FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSAI ÉS JAVASLATAI

BUDAY-SÁNTHA ATTILA

- 1) A regionális tudományokkal kapcsolatos ismeretek az évezred fordulóján a környezeti tudományok és az informatikai ismeretek mellett szinte minden tudományág és szakma művelői számára a szakmai intelligencia részét képező ismereteket jelentik, miközben a regionális fejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátása új, önálló szakmai feladatot is jelent, és ennek megfelelő felkészülést igényel.
- 2) A regionális ismeretek oktatásának kezdetei a gazdaságföldrajz keretében az ötvenes évekre (Markos György professzor) nyúlnak vissza. Önálló szakképzés formájában az MTA Regionális Kutatások Központja és a Janus Pannonius Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karának együttműködésében egyetemi szinten, posztgraduális képzés keretében 1989-ben kezdődött el, és ezt követően 1994-ben indult be a graduális, 1995-től kezdve pedig a PhD képzés. Ezzel egyidejűleg 1991-ben a Győri Műszaki Főiskola és az MTA RKK együttműködésében megkezdődött a regionális fejlesztési feladatokat ellátó szakemberek főiskolai képzése is. A pécsi és a győri képzési modellek figyelembevételével jelenleg kilenc egyetemen (Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Kaposvár, Gödöllő, Keszthely, Veszprém, BKÁE, ELTE) és öt főiskolán (Győr, Dunaújváros, Tatabánya, Nyíregyháza, Pécs) folyik a regionális ismeretek oktatása, illetve regionális szakemberek képzése. A képzés sokszínűségét nemcsak az azt felvállaló oktatási intézmények nagy száma okozza, de az is, hogy az intézmények eltérő jellegéből adódóan közgazdász, geográfus, különböző mérnöki (agrár, műszaki stb.) képzésekhez kapcsolódik, azok által nyújtott alapismeretekre épül. Az intézményenként eltérő oktatási formák ellenére megállapítható, hogy a hazai és nemzetközi tapasztalatok alapján kialakult a regionális szakemberek képzésének oktatási struktúrája, az oktatáshoz szükséges színvonalas tananyagok is egyre nagyobb számban állnak rendelkezésre, és a képzési követelmények is fokozatosan közelítenek egymáshoz, egységesebbé válnak. Fokozott gondot kell azonban fordítani a tananyagfejlesztésben lemaradt területek, mindenképp a „Regionális gazdaságtan” korszerű tananyagának kialakítására.

- 3) A több mint tíz év óta tartó képzés keretében eddig kb. 500 szakember kapott a regionális feladatok ellátására is jogosító főiskolai, illetve egyetemi diplomát, és hasonló azok száma, akik a szakmai ismereteik bővítése céljából hallgatták a regionális tudományokkal (regionális gazdaságtan, regionális politika, regionális tervezés, vidékpolitika stb.) foglalkozó tárgyakat.
- 4) Annak ellenére, hogy a nemzetközi tapasztalatok alapján a társadalmi-gazdasági élet több mint negyven területén van szükség regionális ismeretekre, az ezek iránti szakmai igények hazánkban csak megkésve jelentkeznek, és az új álláshelyek betöltésénél sem kap a szakirányú képzettség megfelelő figyelmet.

Javaslatok

- 1) Az Európai Unióval folyó csatlakozási tárgyalások hazai és külföldi résztvevőivel tudatosítani kell, hogy Magyarországon már több mint egy évtizede folyik a regionális szakemberek képzése egyetemi graduális, posztgraduális és PhD, valamint főiskolai szinten.
- 2) A regionális fejlesztési feladatok társadalmi-gazdasági szerepének növekedése feltétlenül szükségessé teszi, hogy a regionális fejlesztésnek önálló szakmaként történő elismerésére és szakmai jegyzékbe történő felvételére minél előbb sor kerüljön.
- 3) A regionális feladatokat ellátó, koordináló kormányzati szervezeteknek külön figyelmet kell fordítani a regionális képzés, és ezen belül a képzést eddig saját erőből fejlesztő intézmények támogatására.